

Dosarul nr. 1ra-560/22
1-18063899-01-1ra-11042022

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

24 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Toma Nadejda,
Judecători – Diaconu Iurie, Catan Liliana, Guzun Ion, Boico Victor,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Bodareu Octavian, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 31 ianuarie 2022, în cauza penală în privința lui

Ciugurean Nicolae xxxxxx xxxxxx, născut la
xxxxxx xxxxxx, originar și domiciliat în
xxxxxx xxxxxx xxxxxx xxxxxx.

Termenul de examinare:

Prima instanță: 14.11.2018 – 29.12.2020;

Instanța de apel: 12.05.2021 – 31.01.2022;

Instanța de recurs: 11.04.2022 – 24.10.2022.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca (sediul Florești) din 29 decembrie 2020, Ciugurean Nicolae a fost achitat de învinuirea înaintată în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

A fost respinsă acțiunea civilă depusă de Nagrineac Viorica, Nagrineac Anglela și Nagrineac Vasile privind încasarea prejudiciului material și moral.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Ciugurean Nicolae fiind de mai mult timp în relații de amor cu Nagrineac Viorica, a căpătat încrederea deplină a acesteia, creând condiții pentru săvârșirea infracțiunii de escrocherie. Astfel, Ciugurean Nicolae în scop de cupiditate, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestor urmări, a inventat anumite circumstanțe, precum că niște persoane neidentificate îl șantajează pentru pretinse acțiuni de realizare a drogurilor, pe care le-a redat drept reale cet. Nagrineac Viorica.

Urmărind în continuare intenția de dobândire ilicită a mijloacelor bănești și a bunurilor materiale, folosindu-se de încrederea cet. Nagrineac Viorica, a asigurat-o că pentru a evita răspunderea în fața organelor de drept și nedezvăluirea de către persoanele necunoscute a faptului pretensei acțiuni de realizare a drogurilor, este necesar de achitat anumite sume de bani.

Astfel, în perioada de timp august 2016 – octombrie 2017, prin înșelăciune și abuz de încredere, Ciugurean Nicolae a dobândit ilegal de la Nagrineac Viorica mijloace bănești și bunuri materiale în sumă totală de 580 934 lei, după cum urmează:

- în una din zilele lunii august 2016, a pretins și a primit în or. Florești, mijloace bănești în sumă de 4 000 lei;

- în perioada lunilor noiembrie - prima decadă a lunii decembrie 2016, în mai multe rate, a pretins și a primit în or. Florești, mijloace bănești în sumă de 5 000 lei, precum și 13 500 euro (echivalentul sumei de 270 000 lei);

- pe parcursul a două zile din a doua decadă a lunii decembrie 2016, a pretins și a primit în s. Băhrinești, r-nul Florești, mijloace bănești în sumă de 6 000 euro (echivalentul sumei de 120 000 lei) și de 400 euro (echivalentul sumei de 8 000 lei);

- pe parcursul lunii februarie 2017, a pretins și a primit în or. Florești, mijloace bănești în sumă de 4 000 euro (echivalentul sumei de 80 000 lei);

- pe parcurs a două zile din luna aprilie 2017, a pretins și a primit în s. Băhrinești, r-nul Florești, mijloace bănești în sumă de 1 000 euro (echivalentul sumei de 20 000 lei), precum și suma de 9 000 lei;

- în una din zilele primei decade din luna mai 2017, a pretins și a primit în s. Băhrinești, r-nul Florești, mijloace bănești în sumă de 3 000 lei;

- la 09 mai 2017 a pretins și a primit în or. Florești, mijloace bănești în sumă de 25 000 lei;

- în una din zilele lunii iunie 2017, a pretins și a primit în or. Florești, mijloace bănești în sumă de 900 lei;

- în una din zilele lunii august 2017, a pretins și a primit în s. Băhrinești, r-nul Florești, mijloace bănești în sumă de 115 dolari SUA (echivalentul sumei de 2 300 lei);

- în una din zilele lunii septembrie 2017, a pretins și a primit în or. Florești, mijloace bănești în sumă de 1 500 lei;

- pe parcursul a două zile din luna septembrie 2017, a pretins și a primit în or. Ghindești, r-nul Florești, țigări în sumă totală de 400 lei;

- la 14 octombrie 2017, a pretins și a primit în or. Ghindești, r-nul Florești, un telefon mobil de modelul SAMSUNG 6950 GalaXY S8, cu costul de 21 834 lei;

- la 03 octombrie 2016, a pretins și a primit prin alimentarea conturilor de card la BC „VICTORIABANK” SA suma de 1 000 lei, după care în mai multe rate, în perioada ianuarie – mai 2017, a pretins și a primit prin alimentarea conturilor de card la BC „VICTORIABANK” SA și BC „Moldova Agroindbank”

SA, mijloace bănești în sumă de 9 000 lei.

Acțiunile lui Ciugurean Nicolae au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, *escrocheria, adică, dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari.*

3. Procurorul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Ciugurean Nicolae să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, la 9 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe termen de 5 ani, și admiterea acțiunii civile înaintată de părțile vătămate cu privire la încasarea sumei de 580 934 lei.

În motivarea apelului, partea acuzării a indicat că prima instanță nu a ținut cont de prevederile art. 102 Cod de procedură penală, și nu a apreciat toate probele administrate la cauza penală, prin prisma pertinentei și concludenței, la pronunțarea sentinței de achitare, și anume: declarațiile părții vătămate Nagrineac Viorica; declarațiile părții vătămate Nagrineac Angela; declarațiile părții vătămate Nagrineac Vasile; declarațiile martorului Doboș Constantin; declarațiile martorului Șaban Mihaela; declarațiile martorului Strehie Sergiu; declarațiile martorului Vascauțan Igor; procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 02 iunie 2018; ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 28 noiembrie 2017; procesul-verbal de examinare a obiectului din 28 noiembrie 2018; ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală din 28 noiembrie 2018; ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 02 decembrie 2017; procesul-verbal de examinare a obiectului din 02 decembrie 2017; ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală din 28 noiembrie 2018; ordonanța de ridicare și procesul-verbal de ridicare din 27 aprilie 2018; procesul-verbal de examinare a obiectului din 27 aprilie 2018; ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală din 27 aprilie 2018; ordonanța de ridicare și procesul-verbal de ridicare din 02 iunie 2018; procesul-verbal de examinare a obiectului din 02 iunie 2018; ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală din 02 iunie 2018; ordonanța de ridicare și procesul-verbal de ridicare din 16 iulie 2018; procesul-verbal de examinare a obiectului din 16 iulie 2018; ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală din 16 iulie 2018; procesul-verbal de audiere a expertului Harea Cristian din 25 septembrie 2018 și informația parvenită de la BC „VICTORIABANK” SA din 11 mai 2018.

Consideră partea acuzării că prima instanță a pronunțat o sentință contrară legii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 31 ianuarie 2022, a fost respins ca nefondat apelul procurorului și menținută sentința

primei instanțe fără modificări.

4.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat că la pronunțarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că fapta inculpatului Ciugurean Nicolae, nu întrunește elementele infracțiunii, circumstanțe care au fost constatate din totalitatea de probe administrate la cauza penală și care au fost corect apreciate, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Prin urmare, instanța de apel a menționat că în ședința instanței de apel, conform prevederilor art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, au fost audiați în mod repetat inculpatul Ciugurean Nicolae și părțile vătămate Nagrineac Viorica, Nagrineac Angela și Nagrineac Vasile, precum și martorii. Totodată, au fost cercetate prin citire probele scrise din materialele dosarului, examinate în ședința primei instanțe, și anume, au fost audiați: *partea vătămată Nagrineac Viorica; partea vătămată Nagrineac Angela; partea vătămată Nagrineac Vasile; martorul Dobuș Constantin; martorul Gamarț Eugeniu; martorul Vascauțan Igor; martorul Sultan Mihaela*, și fiind cercetate următoarele documente și procese-verbale ale acțiunilor procesuale, administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în prima instanță: *procesul-verbal de consemnare a plângerii din 25 noiembrie 2017 (f.d.32, vol.I); procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 02 iunie 2018 (f.d.65-66, vol.I); procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 03 octombrie 2018 (f.d.71-72, 73-74, vol.I); ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 28 noiembrie 2017 (f.d.83-84, vol.I); procesul-verbal de examinare a obiectului din 28 noiembrie 2018 (f.d.85-86, vol.I); ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală din 28 noiembrie 2018 (f.d.87, vol.I); ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 02 decembrie 2017 (f.d.88-90, vol.I); procesul-verbal de examinare a obiectului din 02 decembrie 2017 (f.d.91-96, vol.I); raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-7205 din 12 iulie 2018 (f.d.110-114, vol.I); procesul-verbal de examinare a obiectului din 22 august 2018 (f.d.116, vol.I); procesul-verbal de ridicare din 02 iunie 2018 (f.d.158-159, vol.I); procesul-verbal de examinare a obiectului din 02 iunie 2018 (f.d.160-161, vol.I); ordonanța de ridicare și procesul-verbal de ridicare din 16 iulie 2018, (f.d.166, vol.I); procesul-verbal de examinare a obiectului din 16 iulie 2018 (f.d.169-184, vol.I); informația parvenită de la BC „VICTORIABANK” SA din 11 mai 2018 (f.d.206, vol.I); concluziile psihologului Canter Nicoleta (f.d.135-136, vol.II); copia pașaportului părții vătămate Nagrineac Viorica privind intrările și ieșirile din țară (f.d.137-150, vol.I).*

Astfel, instanța de apel a precizat că prima instanță a analizat obiectiv și minuțios cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, care în ansamblu, dovedesc fără echivoc nevinovăția inculpatului Ciugurean Nicolae în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (5) Cod penal, prima instanță corect concluzionând că la caz, nu s-a constatat

existența faptei infracțiunii.

Instanța de apel a apreciat ca fiind nefondat apelul procurorului, precizând că acesta se bazează pe presupuneri neargumentate și fără a avea un suport juridic probant. Or, analizând declarațiile inculpatului Ciugurean Nicolae, părților vătămate, martorilor, cercetând probele materiale prezentate de către partea acuzării, prima instanță corect a concluzionat că probele prezentate nu demonstrează vina inculpatului Ciugurean Nicolae, în săvârșirea infracțiunii incriminate.

În acest context, instanța de apel a reținut ca fiind întemeiată și argumentată concluzia primei instanțe potrivit căreia, la caz nu au fost administrate careva probe concludente care ar demonstra faptul că Ciugurean Nicolae, în perioada august 2016 – octombrie 2017, prin înșelăciune și abuz de încredere, a dobândit ilegal de la Nagrineac Viorica, mijloace bănești și bunuri materiale în sumă totală de 580 934 lei. Or, învinuirea înaintată are un caracter declarativ, se bazează doar pe presupuneri și declarațiile părții vătămate Nagrineac Viorica.

Așadar, instanța de apel a conchis că vinovăția lui Ciugurean Nicolae, nu este confirmată prin careva probe, iar această totalitate de împrejurări nu poate fi pusă la baza unei sentințe de condamnare.

Sub acest aspect, instanța de apel a precizat că este solidară cu poziția primei instanțe potrivit căreia faptul sustragerii sumelor de bani de la familia Nagrineac de către partea vătămată Nagrineac Viorica și transmiterea ulterioară a sumelor respective inculpatului Ciugurean Nicolae, este invocată doar de către partea vătămată Nagrineac Viorica, versiunea respectivă nefiind susținută prin alte probe. Or, din declarațiile părinților lui Nagrineac Viorica, părțile vătămate Nagrineac Angela și Vasile, se constată că acestea la data de 03 decembrie 2016, au depistat că lipsește suma de 13 500 euro, însă Nagrineac Angela a considerat că a uitat locul păstrării acestora, ulterior a mai descoperit că lipsesc și alte sume de banii din casă, iar când a întrebat-o pe fiica sa, Nagrineac Viorica dacă nu a luat acești banii, ultima i-a răspuns că nu, după care în rezultatul discuțiilor îndelungate, aceasta a recunoscut că a luat toți acești bani și i-a împrumutat unei prietene din or. Bălți pentru tratamentul mamei sale, iar după o perioadă de timp, Nagrineac Viorica a recunoscut că i-a dat banii lui Ciugurean Nicolae.

La fel, acuzarea nu a prezentat careva probe pertinente ce ar confirma, că inculpatul Ciugurean Nicolae ar fi avut careva probleme cu alte persoane criminale, din care motiv ar fi fost șantajați inculpatul și partea vătămată Nagrineac Viorica.

De asemenea, instanța de apel a menționat că deși partea vătămată Nagrineac Viorica susține că a transmis inculpatului Ciugurean Nicolae, banii în sumă de 25 000 lei, prin intermediul băncilor „Victoriabank” și „Moldova-Agroindbank”, însă potrivit răspunsului „Victoriabank” nr. 172 din 11 mai 2018 (f.d.206, vol.I), se constată cert, că ultima a efectuat un transfer la data de 03 octombrie 2016 în sumă de 1 000 lei, pe numele lui Gamarat Eugeniu, sumă pe care Ciugurean Nicolae o recunoaște, iar potrivit răspunsului

BC „Moldova-Agroindbank” SA nr. 10011/180 din 10 mai 2018 se constată că Nagrineac Viorica nu este clienta băncii, iar pentru verificarea probabilității alimentării de către ultima a cardurilor bancare persoanelor neidentificate, este necesară prezentarea informațiilor mai detaliate (f.d.209, vol.I), astfel instanța de apel concluzionând că declarațiile părții vătămate, în acest sens sunt lipsite de suport probatoriu, fiind pur declarative.

Mai mult, instanța de apel a apreciat ca fiind declarative și lipsite de suport probatoriu și declarațiile părții vătămate Nagrineac Viorica referitor la stabilirea cuantumului prejudiciului cauzat în sumă de 580 934 lei, or, partea vătămată susține că la transmiterea banilor lui Ciugurean Nicolae își efectua pentru ea niște notițe, or, aceste notițe urmau a fi prezentate organului de urmărire penală, care la rândul său, urma să le ridice și să le aprecieze corespunzător, însă la materialele cauzei astfel de înscrisuri lipsesc.

Totodată, instanța de apel a considerat ca fiind relevante sub acest aspect și declarațiile martorului Sultan Mihaela care a comunicat că a fost în relații de prietenie cu partea vătămată Nagrineac Viorica din clasa 1-a, iar în anul I de universitate, au locuit la cămin în aceeași cameră, și fiind foarte apropiată cu Nagrineac Viorica, ultima îi comunica totul. Astfel, cunoștea despre faptul că Ciugurean Nicolae avea careva probleme și avea nevoie de bani, și Nagrineac Viorica s-a oferit să-l ajute cu 3 000 euro, iar despre suma de 30 000 euro, nu a auzit nimic.

Așadar, instanța de apel a conchis că organul de urmărire penală nu a administrat și nu a prezentat instanței de judecată, careva probe ce ar confirma că familia Nagrineac deține suma ce constituie obiectul material al infracțiunii incriminate inculpatului, or, din declarațiile părților vătămate Nagrineac Angela și Vasile, instanța de apel a constatat că ultimii nu erau angajați în câmpul muncii. Mai mult, partea vătămată Nagrineac Angela a susținut că nu cunoaște câți bani lipseau din casă, iar despre suma transmisă lui Ciugurean Nicolae, cunoaște din spusele fiicei.

La fel, instanța de apel a menționat că organul de urmărire penală nu a verificat circumstanțele ce se referă la modul de viață pe care-l ducea partea vătămată Nagrineac Viorica, or, din declarațiile ultimei și a părinților acesteia, s-a constatat cert că Nagrineac Viorica fiind studentă în mun. Chișinău, părinții îi dădeau pentru cheltuială aproximativ 200 lei, pe săptămână, iar în cadrul urmăririi penale s-a stabilit că Nagrineac Viorica deținea un card la „Victoriabank” care pe parcursul anului a fost suplinit cu diferite sume de bani, despre existența căruia părinții acesteia nu cunoșteau. De asemenea, Nagrineac Viorica și-a sărbătorit ziua de naștere într-un hotel din or. Florești, fapt despre care părinții acesteia nu cunoșteau.

Instanța de apel a mai constatat, că nu s-a confirmat nici faptul, că inculpatul Ciugurean Nicolae a însușit banii obținuți în urma comercializării telefonului de model Samsung Galaxy S 8, or, ultimul nu neagă că a fost împreună cu Nagrineac Viorica în piață și au vândut telefonul respectiv, însă neagă faptul că ar fi însușit acești bani, iar careva probe ce ar combate argumentele inculpatului, nu au fost prezentate.

Astfel, instanța de apel a conchis că prima instanță just a reținut, că prin declarațiile martorilor audiați, s-a stabilit că aceștia nu au asistat la momentul transmiterii banilor inculpatului de către partea vătămată Nagrineac Viorica, și nu au confirmat că au fost prezenți la careva acțiuni de înșelăciune și abuz de încredere din partea inculpatului în adresa părții vătămate.

În opinia instanței de apel, declarațiile martorilor menționați supra nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare a inculpatului Ciugurean Nicolae, deoarece din conținutul acestora rezultă mai multe dubii și presupuneri, care nu au fost înlăturate de către partea acuzării prin alte probe pertinente și incontestabile.

De asemenea, învinuirea înaintată lui Ciugurean Nicolae, nu poate fi bazată nici pe concluziile psihologului Canter Nicoleta (f.d.135-136, vol.II), or, acțiunea respectivă nu a fost dispusă prin ordonanța motivată a organului de urmărire penală, iar psihologul nu a fost somat de răspunderea penală, conform art. 312 Cod penal, în cazul prezentării cu bună știință a unui raport de expertiză fals.

Prin urmare, instanța de apel a stabilit că prima instanță corect a constatat, că acțiunile lui Ciugurean Nicolae nu întrunesc elementele infracțiunii incriminate. Or, acuzarea nu a prezentat nici o probă directă în sprijinul învinuirii înaintate inculpatului și nu a înlăturat dubiile referitor la nevinovăția acestuia.

În acest context, instanța de apel a preluat concluzia primei instanțe potrivit căreia procurorul nu a prezentat probe care să demonstreze vinovăția lui Ciugurean Nicolae în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal.

Astfel, instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiat argumentul apelantului precum că probele administrate în cadrul cercetării judecătorești demonstrează incontestabil vinovăția inculpatului Ciugurean Nicolae, or, ansamblul probator prezentat de către acuzatorul de stat, nu demonstrează vinovăția lui Ciugurean Nicolae în săvârșirea infracțiunii de escrocherie săvârșită în proporții deosebit de mari.

Din conținutul probelor cercetate în prima instanță și instanța de apel, nu s-au stabilit probe concludente, pertinente și utile care să confirme vinovăția inculpatului Ciugurean Nicolae în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 190 al. (5) Cod penal, or, declarațiile părților vătămate nu coroborează cu probele scrise, prezentate de acuzare și examinate în instanța de apel.

Referitor la procesul-verbal de recunoaștere a persoanei din 02 iunie 2018, instanța de apel a menționat că din conținutul acestuia nu rezultă nici o acțiune ilegală întreprinsă de către Ciugurean Nicolae, iar recunoașterea acestuia de către Văscăuțan Igor, nu reprezintă o dovadă a acțiunii de escrocherie, or, faptul realizării și circumstanțele realizării telefonului este recunoscut și confirmat atât de Ciugurean Nicolae, precum și de Nagrineac Viorica. La fel nu pot fi admise în calitate de probă și celelalte procese-verbale de recunoaștere, ordonanțele de ridicare și procesele-verbale de examinare a obiectelor, deoarece aceste înscrisuri sunt doar acțiuni

procesuale fără a confirma elemente infracțiunii de escrocherie.

Așadar, instanța de apel a statuat că din ansamblul de probe prezentate de către acuzatorul de stat, cercetate în prima instanță și suplimentar în instanța de apel, rezultă cert că nu se constată vinovăția lui Ciugurean Nicolae în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, deoarece acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii, sentința primei instanțe fiind întemeiată. Or, în cazul în care probele referitoare la vinovăție nu sunt certe, sigure, complete, dar există dubii cu privire la vinovăția inculpatului, se aplică regula „*in dubio pro reo*”, potrivit căreia orice îndoială operează în favoarea inculpatului. Regula „*in dubio pro reo*” constituie un complement al prezumției de nevinovăție, un principiu instituțional care reflectă modul în care principiul aflării adevărului, consacrat în Codul de procedură penală, se regăsește în materia probațiunii.

În concluzie, instanța de apel a reiterat faptul că argumentele invocate în apelul părții acuzării, sunt neîntemeiate, nu corespund realității, fiind combătute în totalitate prin conținutul sentinței contestate, în care prima instanță și-a argumentat pe deplin poziția adoptată.

5. Procurorul în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului menționează, că decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Astfel, susține că instanța de apel neîntemeiat a menținut sentința primei instanțe de achitare a inculpatului Ciugurean Nicolae, deoarece vinovăția acestuia se demonstrează prin următoarele probe: declarațiile părții vătămate Nagrineac Viorica; declarațiile părții vătămate Nagrineac Angela; declarațiile părții vătămate Nagrineac Vasile; declarațiile martorului Doboș Constantin; declarațiile martorului Șaban Mihaela; declarațiile martorului Strechie Sergiu; declarațiile martorului Vascauțan Igor și declarațiile martorului Sultan Mihaela.

De asemenea, precizează că pentru confirmarea vinovăției inculpatului, au fost prezentate următoarele documente și procese-verbale ale acțiunilor procesuale, administrate în cadrul urmăririi penale, cercetate în prima instanță și verificate prin citire în instanța de apel, și anume: procesul-verbal de consemnare a plângerii din 25 noiembrie 2017 (f.d.32, vol.I); procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 02 iunie 2018 (f.d.65-66, vol.I); procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 03 octombrie 2018 (f.d.71-72, 73-74, vol.I); ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 28 noiembrie 2017 (f.d.83-84, vol.I); procesul-verbal de examinare a obiectului din 28 noiembrie 2018 (f.d.85-86, vol.I); ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală din 28 noiembrie 2018 (f.d.87, vol.I); ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 02 decembrie 2017 (f.d.88-90, vol.I); procesul-verbal de examinare a

obiectului din 02 decembrie 2017 (f.d.91-96, vol.I); raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-7205 din 12 iulie 2018 (f.d.110-114, vol.I); procesul-verbal de examinare a obiectului din 22 august 2018 (f.d.116, vol.I); procesul-verbal de ridicare din 02 iunie 2018 (f.d.158-159, vol.I); procesul-verbal de examinare a obiectului din 02 iunie 2018 (f.d.160-161, vol.I); ordonanța de ridicare și procesul-verbal de ridicare din 16 iulie 2018, (f.d.166, vol.I); procesul-verbal de examinare a obiectului din 16 iulie 2018 (f.d.169-184, vol.I); informația parvenită de la BC „VICTORIABANK” SA din 11 mai 2018 (f.d.206, vol.I); concluziile psihologului Canter Nicoleta (f.d.135-136, vol.II); copia pașaportului părții vătămate Nagrineac Viorica privind intrările și ieșirile din țară (f.d.137-150, vol.I).

Așadar, partea acuzării indică că deși instanța de apel a conchis că probele administrate la materialele cauzei penale, nu demonstrează vina inculpatului Ciugurean Nicolae în infracțiunea incriminată, totuși se constată că nemijlocit inculpatul a recunoscut faptul că a însușit de la Nagrineac Viorica, suma de 1 500 lei, pe care i-a restituit. Or, acest fapt confirmă că între inculpat și partea vătămată, au existat raporturi de ordin material.

Mai mult, vinovăția inculpatului se confirmă prin declarațiile părților vătămate și ale martorilor care confirmă direct și indirect transmiterea banilor de Nagrineac Viorica către Ciugurean Nicolae.

De asemenea, menționează că și faptul că partea vătămată Nagrineac Vasile, a lucrat mai mulți ani peste hotare, de unde trimitea bani, și în perioada anilor 2007 – 2015, la fel a lucrat și a avut venituri.

Totodată, acuzarea susține că Nagrineac Viorica, pe parcursul anului 2017, a luat din geanta mamei sale un lanț din aur care îi aparținea mamei sale și l-a dus la lombard, luând pentru el 900 lei, bani pe care la fel i-a transmis lui Ciugurean Nicolae, la solicitarea acestuia, în fața hotelului amplasat în or. Florești.

Or, lanțul din aur a fost realizat anume ca urmare a influenței din partea inculpatului, iar banii fiind transmiși acestuia.

La fel, partea acuzării precizează că potrivit declarațiilor martorului Vascauțan Igor, se atestă că inculpatul avea influență psihologică și materială asupra părții vătămate Nagrineac Viorica, în contextul în care acesta a negociat prețul de vânzare al telefonului mobil și nu Nagrineac Viorica, întrucât telefonul aparținea lui Nagrineac Viorica, fiind luat în credit de către ultima, tot la influența inculpatului.

Prin urmare, consideră că inculpatul profitând de influența psihologică pe care o avea asupra părții vătămate Nagrineac Viorica, ca urmare a relațiilor de amor și a abuzului de încredere exercitat de către inculpat asupra acesteia, decidea asupra banilor și bunurilor ce-i aparțineau lui Nagrineac Viorica.

6. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta urmează a fi admis, din considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

După cum rezultă din conținutul recursului declarat, recurentul critică decizia instanței de apel din punct de vedere al prezenței temeiului de casare prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile când *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*.

Colegiul penal lărgit atestă faptul că recurentul critică decizia instanței de apel din considerentul motivării deficitare și contradictorii a soluției pronunțate.

Având în vedere argumentele aduse în recurs, Colegiul penal lărgit reține că potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În corespundere cu art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Din materialele cauzei, se constată că potrivit sentinței, Ciugurean Nicolae a fost achitat de învinuirea înaintată în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Prin decizia instanței de apel, a fost respins ca nefondat apelul acuzării și menținută sentința primei instanțe fără modificări.

Analizând decizia contestată în raport cu argumentele invocate de către recurent, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel, la examinarea apelului, nu a respectat întru totul prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Așadar, cu referire la sentința primei instanțe, Colegiul penal lărgit menționează că potrivit prevederilor art. 394 alin. (3) pct. 1) și 2) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă:

1) indicarea învinuirii pe baza căreia cauza în privința învinuitului a fost trimisă în judecată;

2) descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, cu indicarea motivelor pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării. Nu se admite introducerea în sentința de achitare a unor formulări ce ar pune la îndoială nevinovăția celui achitat.

În primul rând, Colegiul penal lărgit relevă că deși prima instanță a pronunțat o soluție de achitare a inculpatului Ciugurean Nicolae de învinuirea înaintată în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, totuși din conținutul sentinței rezultă că aceasta a constatat săvârșirea faptei incriminate inculpatului.

Or, potrivit alin. (3) pct. 1) art. 394 Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă: 1) indicarea învinuirii (*potrivit ordonanței de punere sub învinuire și rechizitoriului*) pe baza căreia cauza în privința învinuitului a fost trimisă în judecată.

Totodată, Colegiul penal lărgit stabilește că deși prima instanță a reținut temeiul pentru achitare prevăzut la art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală – *fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii*, în motivarea sentinței pronunțate prima instanță s-a expus într-un mod contradictoriu referitor la acest temei de achitare, or, menționând pe de o parte temeiul prevăzut la pct. 3) alin. (1) al art. 390 Cod penal, pe de altă parte conchide că „..... în lipsa probelor concrete privind săvârșirea de către inculpat a infracțiunii incriminate, când nu există alte probe, îndoielile care nu pot fi înlăturate, necesită a fi interpretate în favoarea acestuia; acuzarea și-a întemeiat poziția de învinuire în baza probelor indirecte, care le-a administrat într-un mod subiectiv și unilateral”, însă nu a argumentat aceste concluzii în raport cu prevederile legale pertinente cazului.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit atestă că judecând apelul depus de partea acuzării, instanța de apel a comis aceleași erori în motivarea soluției de menținere a sentinței primei instanțe prin care Ciugurean Nicolae a fost achitat de învinuirea înaintată în baza art. 190 alin. (5) Cod penal.

Așadar, argumentul de bază susținut de către instanța de apel în motivarea soluției sale se referă la faptul, că „.....în cauza dată nu au fost

administrare careva probe concludente care ar demonstra faptul că Ciugurean Nicolae...; acuzarea nu a prezentat careva probe pertinente ce ar confirma că inculpatul a avut careva probleme cu lumea criminală, organul de urmărire penală nu a administrat și prezentat instanței careva probe ce ar confirma deținerea de către familia Nagrineac, a sumei ce constituie obiectul material al infracțiunii; prima instanță corect a stabilit că în acțiunile lui Ciugurean Nicolae, lipsesc elementele infracțiunii incriminate. Or, Colegiul penal consideră că acuzarea nu a prezentat nici o probă directă în sprijinul învinuirii înaintate inculpatului și nu a înlăturat dubiile referitoare la nevinovăția inculpatului”.

Mai mult, deși instanța de apel a menținut soluția primei instanțe de achitare a lui Ciugurean Nicolae, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, din conținutul deciziei contestate, rezultă și o altă concluzie privind temeiul de achitare, și anume că – nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Astfel, Colegiul penal lărgit atestă contradictorialitatea deciziei atacate în ce privește temeiul legal de achitare a inculpatului Ciugurean Nicolae, prin expunerea divergentă a concluziilor potrivit cărora: „prima instanță corect a ajuns la concluzia că la caz nu s-a constatat existența faptei infracțiunii”, precum și „rezultă cert că nu se constată vinovăția lui Ciugurean Nicolae în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, deoarece în acțiunile inculpatului nu sunt întrunite elementele infracțiunii”.

La caz, Colegiul penal lărgit reține că instanțele de fond nu au respectat exigențele legale, iar motivarea soluției de achitare este neclară, deși potrivit prevederilor legislației procesuale și practicii judiciare, hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

Generalizând cele expuse supra, Colegiul penal lărgit constată că în speța discutată și-a găsit confirmare temeiul pentru recurs prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

La noua rejudecare a cauzei, instanța de apel are obligația să înlătore erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate și în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură

penală.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Bodareu Octavian, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 31 ianuarie 2022, în cauza penală în privința lui **Ciugurean Nicolae xxxxxx** și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la **15 decembrie 2022.**

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion

Boico Victor